

Lokal læreplan

Dans

Teater

Visuell kunst

Musikk
Treblåsinstrument

Midt-Telemark
kulturskole

Planen er resultat av eit samarbeid- og utviklingsprosjekt mellom kulturskolene i Nome og Midt-Telemark med mål om lokalt forankra læring. Arbeidet er støtta av Norsk kulturskoleråd i tråd med målsetting om interkommunalt samarbeid for utvikling av lokale læreplaner.

Prosjektgruppe :

Guri Rø sok og Sverre Jacobsen v/ Bø kulturskole
Cedomir Popadic v/ Nome kulturskole
Hilda Sør um v/ Sauherad kulturskole
Ingrid Holmboe Høibo v/ Universitetet i Sør aust-Noreg

Plan, tekst og regi :

Guri Rø sok, Sverre Jacobsen og Ingrid Holmboe Høibo
i samarbeid med kulturskolelærarane ved Midt-Telemark kulturskole

Ufforming, illustrasjon og design : Ingrid Holmboe Høibo

Trykk : Superlativ Media AS

Foto : Øystein Akselberg, Marta Kjøllesdal, Gro Røiland, Hanne Oellingrath og Midt-Telemark kulturskole

Innhold

Velkommen	s. 4
Visjon	s. 5
Om kulturskolen	s. 7
Tilbod i kulturskolen	s. 9
Kart	s.10
Årshjul	s. 11
Om undervisninga	s. 14
Tips til øving	s. 15
Treblåsinstrument grunnnivå	s. 17
Treblåsinstrument vidarekomen	s. 19
Repertoarliste	s. 21
Utstysliste	s. 23
Eigne mål	s. 24
Notater	s. 25
Baklomma	s. 28

Velkommen

Velkommen som elev i Midt-Telemark kulturskole

Midt-Telemark kulturskole tilbyr aleine, eller i samarbeid med frivillige lag, undervisning i musikk, dans, visuell kunst og teater til barn og ungdom i kommunen.

Midt-Telemark kulturskole er ein viktig kulturinstitusjon i kommunen. Elevar og lærarar skapar og deltek på ulike konsertar og førestillingar gjennom heile året i ulike produksjonar og oppsetingar. Nokre elevar vel å satse vidare på musikk/dans/drama på vidaregåande og deretter høgare kunstutdanning, mens dei fleste er innom kulturskolen for å ha en fritidsaktivitet.

Kulturskolen har sidan 1997 vore eit lovpålagt kommunalt tilbod gjennom Opplæringslova § 13-6:

Alle kommuner skal, alene eller i samarbeid med andre kommuner, ha et musikk- og kulturskoletilbud til barn og unge, organisert i tilknytning til skoleverket og kulturlivet ellers.

Undervisninga i kulturskolen går i hovudsak føre seg på barne- og ungdomsskolen på Gvarv, Evju bygdetun,

Sandvin eller i Gullbring kulturanlegg i Bø. Kulturskolen samarbeider med SFO.

Folkemusikken og dansen har lange tradisjonar og er djupt forankra i folkekulturen i vår kommune. Dette har kulturskolen eit spesielt ansvar for å bringe vidare til kommande generasjonar.

Kulturskolen skal være ein trygg og sosial møteplass på tvers av alder, krinsar, kjønn og etnisitet. Dette arbeider kulturskolen kontinuerlig med ved å fokusere på trygge rammer rundt lokale der elevane kan møtast, og lærarar som kan fremme trivsel, læring, meistring og tilhørgheit.

Vi håpar du vil ha glede, nytte og oppleve meistring og utvikling ved å være elev i Midt-Telemark kulturskole

Guri Røsok, rektor ved
Midt-Telemark kulturskole

Visjon:

Kulturskolen skal kjenneteiknast av høg kvalitet, rikt mangfald og skal ivareta alle elevar

Breidde og fordjupning

Møteplass
Felleskap
Vener

Vekst og utvikling
i samarbeid med
frivillig kulturliv og
skole

Om kulturskolen

Rammeplan for Midt-Telemark kulturskole er vedtatt i kommunestyret, og planen finn du på: kulturskoleradet.no/rammeplanseksjonen/rammeplanen

Organisering

Midt-Telemark kulturskole er organisert under kommunalområde samfunnsutvikling og eining for kultur og fritid. Kulturskolens visjon og mål er forankra i samfunnsdel av kommuneplan for Midt-Telemark kommune 2019-2031.

Verdiar

Kulturskolen byggjer på samfunnsverdiar som fellesskap, yringsfridom, menneskeverd og demokrati. Kulturskolen skal vere inkluderande. Kunstfaga er eit verktøy til den enkelte elevs personlege utvikling, samtidig med at kunstfaga har sin eigen verdi.

Kulturskolen skal vere open og inkluderande, men også imøtekomme og legge til rette for elevar med særleg interesse og motivasjon.

Kulturskolens ambisjonar

Midt-Telemark kulturskole tilbyr kvalifiserte lærarar, gir tilpassa undervisning, legg vekt på elevens ønskjer, tilbyr eit mangfald av disiplinær og sjangrar. Kulturskolen er ein viktig møteplass for barn og ungdom i kommunen, og er ein arena for utvikling av kunstfaglege ferdigheiter, fellesskap og venskap. Gjennom

ulike konsertar, førestillingar og utstillingar blir samhald, samspel og opplevingar skapt. Opplevingar som er viktige for den enkelte elev og for lokalmiljøet vi tilhøyrer.

Faga i kulturskolen

Kulturskolen tilbyr undervisning i musikk, dans, visuell kunst og teater. Midt-Telemark kulturskole har eit særleg ansvar for å ivareta tradisjonsmusikken og folkedansen. Skjematisk visning av dei ulike faga og undervisningsstadene ser du på side 9 og 10.

Kulturskolen har tre ulike programval innan dei ulike disiplinane:

Breidde: Breiddefag er musikk/bilde i sfo-tida, teater, trommesirkel, folkedans/halling i Gullbring og på Evju bygdetun. I desse faga er det små krav til eigeninnsats heime.

Kjerne: Dei fleste av musikktilboda høyrer til under kulturskolen sitt kjerneprogram. Eigen innsats heime blir rekna med.

Fordypning: I Midt-Telemark kulturskole er det kun tilbod om fordjupning i folkemusikk og folkedans. Dette faget kan ungdom i alderen 13-20 år frå heile fylket søke på. Det blir sett høge krav til eleven sin motivasjon og eigen innsats.

For dei som ønskjer litt meir

Kulturskolen hjelper til med, og forsøker å stimulere interesserte elevar til å delta på aktivitetar og tilbod gjennom det fri-

villige kulturliv, andre kulturaktører, eller oppfordrar til prøvespel til Sør-Norsk ungdoms-storband, delta i “Ungdommens musikkmeesterskap” UKM, eller prøvespele til Talentutviklingsprogrammet på Norges musikkhøgskole i Oslo.

Læreren

Kulturskolelæreren skal ha kompetanse til å utvikle ein god relasjon til den enkelte elev. Læreren skal gjennom god relasjon med elevane, og solid fagleg kompetanse finne passende innhald og nivå på undervisninga. God dialog mellom lærar, elev og foreldre er viktig. Lærarane veksler mellom å kommunisere med heimen gjennom mail, telefon eller personlege møter.

Instrumentalundervisninga i

Midt-Telemark kulturskole blir organisert som ein-til-ein undervisning, i mindre grupper og/eller veksling mellom individuell og gruppe. Kulturskolen prøver stadig ut ulike modellar for undervisning, og arbeider for å få til mest mogleg samspel og samhandling innanfor knappe tidsressursar og rammer.

Større arrangement/konserter, utstillinger/forestillinger

I samanheng med større arrangement som juleshow, ulike temakonserter, «De unges arena» på Kroa i Bø, blir det lagt opp til tverrfaglege øvingar etter beskjed frå lærar.

Undervisning i Teater, dans og visuell kunst blir gitt i grupper, men kan i særlege tilfelle bli tilbudt individuelt.

Samarbeidspartnarar

Kulturskolen samarbeidar nært med

ulike lag i kommunen om mellom anna lærarressursar og rekruttering.

- Alle på blåse og slagverkinstrument blir medlem i Bø skulemusikk. (Gjelde ikkje trommesettundervisning på Gvarv.)
- Alle elevar på hardingfele, samt folkedans/halling blir medlem i Bø juniorspelemannslag eller Nes nasjonale dansarring.
- Alle elevar på teater blir medlemmer i Bø ungdomslag.
- Kulturskolen har kontakt med flyktingtenesta og PPT for å marknedsføre tilbuda og tilrettelegge undervisninga.
- Kulturskolen har ansvar for og gjennomfører UKM (Ung Kultur Møtes) og lokal DKS (Den kulturelle skolesekken) Kulturskolen samarbeidar med grunnskole og fylkeskommunen om innhaldet i DKS.

Kulturskolen ønskjer også å tilby enkelte gratis aktivitetar til alle. Trommesirkel og folkedans/halling i Bø er eit gratis tilbod alle kan delta på. (Deltakarar på folkedans/halling må betale ein mindre medlemskontingent til laget.) Det finnes ei kontingentkasse alle laga i kommunen kan søke tilskudd frå.

Kvar elev har ein eigen plan for si undervisning som du finn i «Baklomma» i denne planen. Denne blir skifta ut gjennom året. Her legg vi også viktige beskjedar frå lærar.

Elevkontingent/friplass

Økonomiavdelinga i kommunen sender ut faktura to gonger i året: oktober/november for hausten og april/mai for våren. Kulturskolen tilbyr friplassar.

Tilbud i kulturskolen

Kunstfag	Sjanger	Disiplin	Lag
Musikk	Rytmask	Gitar	
		Ukulele	
		Sang	
		Bass	
		Trommesett (kun Gvarv)	
		Band - gruppeundervisning	
	Tradisjons- musikk og dans	Hardingfele	Samspel i regi av Bø juniorspele- mannslag
		Folkemusikk fordjuping	
	Noteba- sert (klas- sisk musikk)	Piano	
		Messinginstrument	Samspel Bø skolemusikk
		Treblåsinstrument	
		Slagverkinstrument	
	Fiolin		
	Musikk- grupper	Trommesirkel	
Korps i skolen (kun Gvarv)			
Musikk og bilde (SFO)			
Visuell kunst		Bilde-målegruppe	
Teater		Barne og ungdomsteater	Bø ungdomslag
Dans		Moderne dans	
		Breakdance	
		Folkedans/ halling	Bø juniorspele- mannslag og Nes nasjonale dansarring

Kor finn du tilboda

På Sandvin finn du

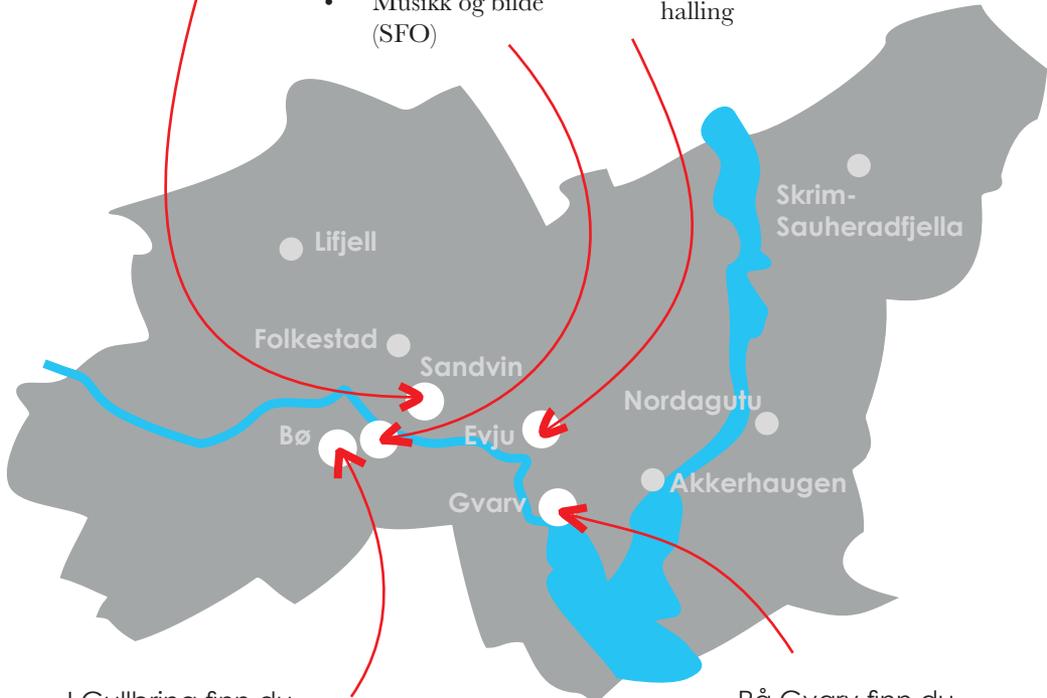
- Teater

På Bø skule finn du

- Musikk og bilde (SFO)

På Evju finn du

- Folkedans/ halling

I Gullbring finn du

- Gitar/ bass/ ukulele
- Song
- Band
- Hardingfele
- Folkemusikk fordjupning
- Piano
- Messinginstrument
- Treblåsinstrument
- Slagverkinstrument
- Trommesirkel
- Bilde-målegruppe
- Moderne dans
- Breakdance
- Folkedans/ halling

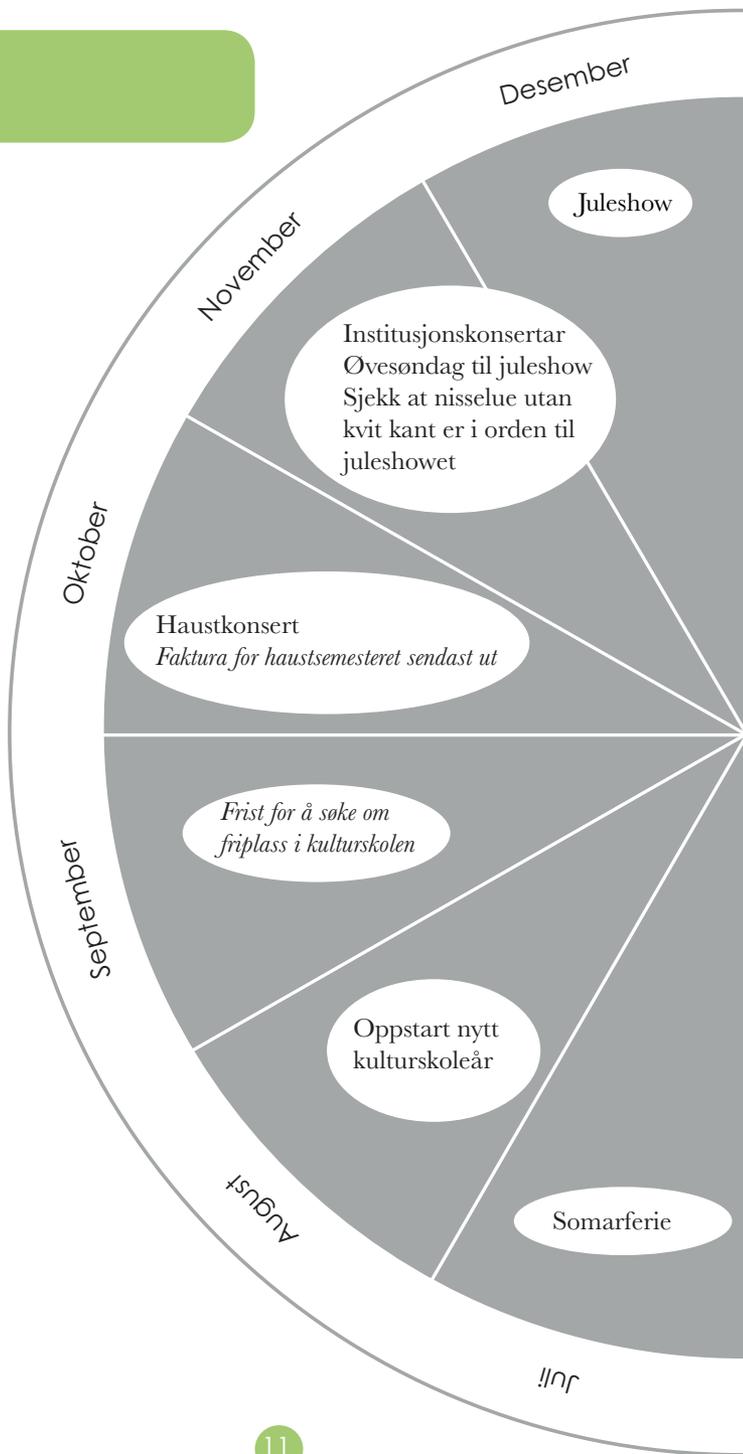
På Gvarv finn du

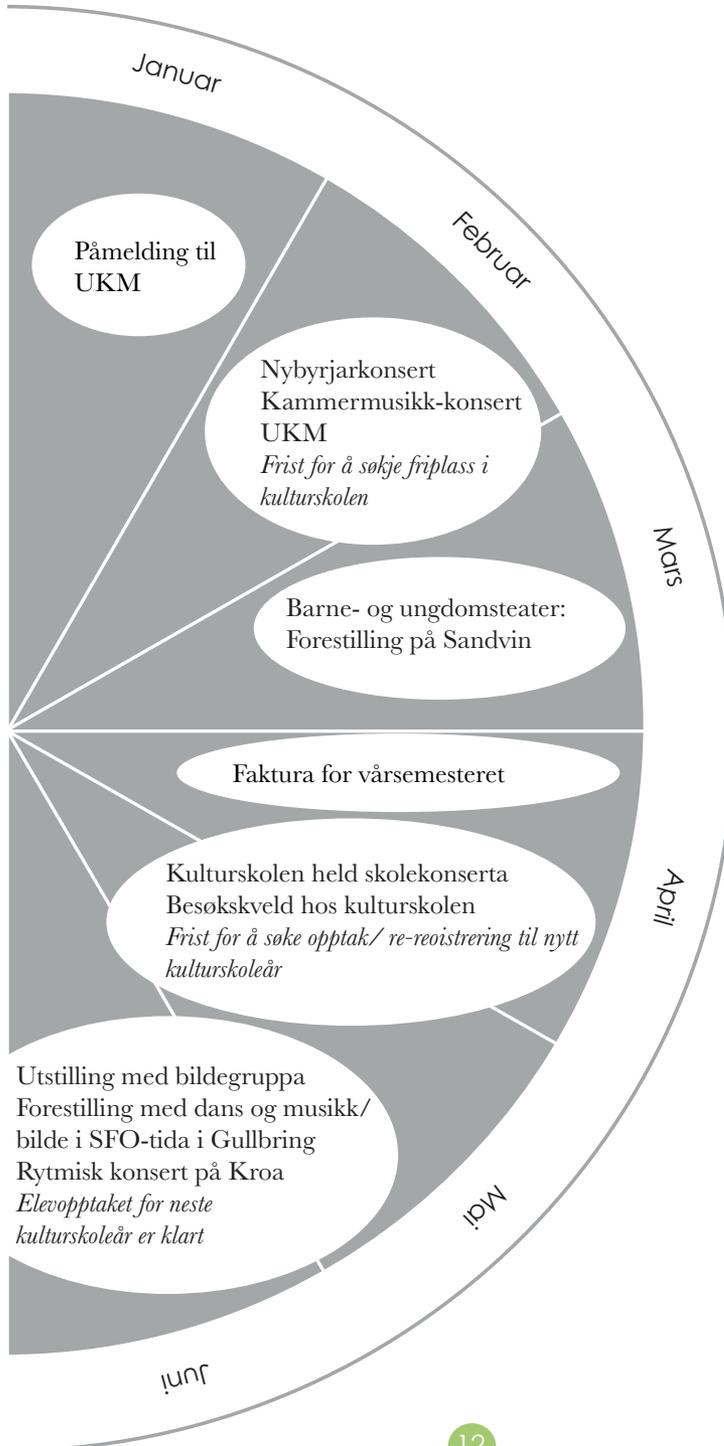
- Song
- Dans
- Trommesett
- Korps i skulen
- Piano
- Gitar/ bass/ ukulele
- Fiolin
- Messinginstrument
- Treblåsinstrument
- Bilde-målegruppe
- Musikk (SFO)

Årshjul

Om undervisninga

Instrumentalundervisning i kulturskolen høyrer inn under kjerneprogrammet og blir organisert på ulike måtar av den enkelte kulturskolelærarar og etter instrumenttype. Undervisninga blir i hovudsak organisert på denne måten, eller i kombinasjonar:

- Einetimar á 20 minuttar
- Einetimar i partalsveker og gruppetimar i oddetalsveker (eller omvendt)
- Smågrupper i storleik på 2-5 elevar

Nokre lærarar bruker øve-skjema der eleven skal krysse av for dei dagane dei øver. Avtal med den enkelte lærar kvar lekse til neste veke skal skrivast opp. For nokre elevar kan det vere hjelp i at foreldra er med på timen, for andre ikkje. Gjer avtale med læraren din om kva som vil vere det beste for dykk.

Undervisning i dans/visuell kunst/teater/sfo i kulturskolen høyrer inn under breidde eller kjerneprogrammet og er organisert i grupper. Dei yngste gruppene er å rekne som breiddetilbod. Gruppene med eldre elevar høyrer inn under kjerneprogrammet og stiller høgare krav til eigeninnsats. Gruppestorleiken vekslar frå mellom 5-6 elevar opp til 12-15. Gruppene er for det meste organisert etter alder, og progresjonen blir lagt opp etter dette. På teater er det berre ei gruppe, men elevane får tildelt ulike roller og funksjonar som er tilpassa den enkelte elev. Lærar har også i gruppeundervisning ansvar for individuell rettleiing.

Eigeninnsats

Utvikling av ferdigheit og progresjon er avhengig av eigen innsats. Kulturskolen kan gi rettleiing, eller inspirere, men arbeidet må eleven gjere sjølv. Å spele, danse, måle eller drive med drama bør vere lystprega, men opp og nedturar i eigen utvikling og motivasjon kjem og går. Det er naudsynt at ungene får hjelp av foreldra til å finne fram til faste og gode øvingsrutinar. Rutine på speling/øving/trening heime kan innarbeidast ved å gjere det før eller etter skulearbeid, eller i samband med andre gjeremål. Det er lurt at for eksempel notestativ, instrument er lett tilgjengeleg, og oppbevarast på stader barnet likar å opphalde seg. Det er betre med ei kort øvingsøkt om dagen, enn ei lang øving like før ein går på time. Bruk gjerne nettstader som t.d. YouTube, Spotify for å høyre musikken som skal øvast på eller sjå koreografi som skal lærast.

For elevar på bilde - ha gjerne blyant, pappir og andre teiknesaker lett tilgjengeleg. Dansarar kan gjerne ta opp koreografi på timen med telefonen sin, for å kunne øve heime. Lærar legg ofte ut video av koreografien ein jobbar med på dansegruppa på intern facebookside.

Det er ikkje uvanleg at eleven ikkje har lyst til å øve/trene heime. Foreldra sin interesse for kva barnet held på er motiverande, særleg i starten. Det er med kulturskoleaktivitetar som med alt anna, jo meir ein øver, jo betre blir ein. Meistring gir motivasjon!

Tips til øving!

- Anerkjenn det du får til/meistrar
- Repeter og automatiser det du allereie kan
- Bygg på det du kan med små nye element
- Bruk spesifikke ord når du vurderar egne prestasjonar, ikkje kall noko dårleg eller stygt
- Ta opp det du gjer, og sjå eller høyr på det
- Finn stader du likar å opphalde deg på når du øvar-trenar
- Snakk med lærar og finn fram til tidspunkt du skal øve på, og elles så ofte du vil
  - Høyr på musikk-sjå dans-teater-kunst!

Du er ikkje ein dårleg elev om du ikkje på magisk vis får til alt. Nokon trur at musikk, dans, kunst og teater er ferdigheiter nokon er fødd med og kallar det talent. Det ligg alltid mange timar repetisjonar bak ein kvar prestasjon.

Teknikk

Eleven skal:

- Lære om instrumentet og hvordan behandle og vedlikeholde det.
  - Oppleve å mestre instrumentet fra første stund.
- Starte med å lage lyd kun i munnstykke og fokuserer på munnstilling. (På klarinett spiller eleven videre bare på halve instrumentet i noen uker slik at eleven får konsentrert seg om grepene på venstre hånd.)
- Spille enkle små motiver slik at eleven samtidig klarer å holde fokus på riktig fingersetting, riktig munnstilling og pust.
- Jobbe metodisk med munn - og fingerstilling, blåse - og tungeteknikk og kroppsholdning gjennom hele året.
  - Jobbe med gehør, intonasjon og dynamikk (sterkt/svakt)
- Spille enkle sanger, en- og flerstemmig i tråd med elevens progresjon.
  - Lære 2-4 skalaer i løpet av 1.året. Avhengig av den enkelte elevs progresjon.
  - Beherske det dype registeret på klarinett og opp til andre oktav på fløyte og saksofon. Avhengig av den enkelte elevs progresjon.

Repertoar

Eleven skal:

- Starte med oppgaver på ark som eleven skal jobbe med hjemme mellom timene.
    - Spille sine egne små melodier.
    - Spille kjente sanger på gehør.
- Lærer tilrettelegger en- og flerstemte melodier etter elevens eget ønske, og eleven veksler mellom å spille med lærer og/eller medelever.
I løpet av høsten begynner eleven med lærebok anbefalt av lærer.

Tips:

Hvis muligheten er tilstede brukes gjerne mobil til opptak av ny lekse eller til gjennomgang av elevens eget spill.

Treblås grunnnivå

Lytte/ se/ oppleve/ erfare

Eleven skal:

- Jobbe med gehørbasert opplæring i starten. (Spille uten noter)
- Bli bevisst tonehøyder gjennom herming etter lærer/medelev.
  - Lage egne små melodier.
- Gradvis utvide til å spille enkle kjente sanger på gehør.
Lærer demonstrer/forespiller.
- Bevisstgjøres puls, samt innføring av note – og rytmelesing.
- Bli kjent med notesystemet ved å spille melodier etter noter, og å skrive egne små melodier inn i et notesystem.
  - Gjøre seg kjent med dur og moll gjennom lytting.
  - Lære oppbygning av melodi (AB – og ABA – form)
    - Få en innføring av ulike musikkuttrykk.
    - Lærer gir råd om hvordan legge opp gode øvingsrutiner hjemme.

Utøve/ skape/ medbestemme

Eleven skal:

- Spille sammen med, og for medelever gjennom hele året.
- Spille på nybegynnerkonsert i kulturskolen i februar.
- Som nybegynner spille sammen med aspirantkorpset på slutten av skoleåret og på avslutninger sammen med de andre elevene på samme instrument.
- Andre året starte i aspirantkorpset med ukentlige øvinger på torsdager.
- Lage egne små melodier på de tonene eleven til enhver tid har lært.
- Velge ut sanger i samarbeid med lærer som eleven ønsker å spille på timer eller på konserter.
  - Lærer tilrettelegger elevens egne forslag til sanger for instrumentet.

Teknikk

Eleven skal:

- Videreutvikle spilleteknikk gjennom tilpasset spillemateriale og melodier som stimulerer til spillelyst.
- Lære oppvarming ved bruk av skalaer og øvelser, for å utvikle pust, støtte, klang og egalitet.
- Tilegne seg tekniske øvelser for å utvikle fingerteknikk, rapiditet og jevn spilleteknikk.
  - Utvikle større toneomfang og etter hvert beherske minimum 3 oktaver på instrumentet.
  - Videreutvikle notelesing, rytmeforståelse og musikkteori gjennom øvelser og melodier.
  - Fokusere på musikalsk utforming av musikkstykkene: formidling, frasering og dynamikk.

Repertoar

Lærestoff eleven introduseres for:

- Lærebok 2, etter avtale med lærer.
- Supplerende notemateriale, solostykker, etyder og ensemblestoff i forskjellige sjangere hvor vanskelighetsgraden følger elevens progresjon.
- I tillegg til instrumentaltimer deltar eleven etter ett år i aspirantkorps og etter to år i skolekorps.
- Lærer/dirigent velger repertoar, og eleven selv kan også komme med ønsker/forslag.
  - Spille melodier/verk fra forskjellige stilarter og epoker.
    - Tips:
      - Bruk av tekniske hjelpemidler under innstudering: mobil til å ta opp lærers forespilling og elevens egen innstudering. Youtube/spotify for å lytte til ulike innspillinger av stykker eleven selv øver på.

Treblås viderekommende

Lytte/ se/ oppleve/ erfare

Eleven skal:

- Videreutvikle tekniske- og musikalske ferdigheter ved å spille notebilder med større vanskelighetsgrad.
  - Arbeide med og bevisstgjøre eget musikalsk uttrykk.
    - Øve på enkel bladspilling.
  - Lære musikkhistorie gjennom å spille musikk fra ulike epoker og sjangre.
    - Lære enkel improvisasjon over en gitt akkordrekke.
      - Utvide formforståelsen.
    - Lære gode innstuderingsmetoder, og fokusering på å lære stykker utenat.
      - I økende grad fokusere på samspill med piano, medelever og ulike instrumentgrupper/korps, og gjennom samspillet lære å lytte og finne sin plass i et musikalsk bilde.
        - Erfare at jevnlig øvelse hjemme gir økt mestring og motivasjon.

Utøve/ skape/ medbestemme

Eleven skal:

- Spille i ulike konsertsammenhenger som solist, og i mindre og større ensembler sammen med medelever og i forskjellige instrument-sammensetninger.
- Delta på konserter og konkurranser sammen med korpset.
  - Oppfordres til å lage egne sanger.
- Komme med ønsker om medmusikant(-er) for samspill.
  - Komme med ønsker om sjanger/musikkstykker.
  - Stimuleres til mer delaktighet i spilleprosessen:
    - bevisstgjøres egen utvikling og mål.

Repertoarliste

Repertoarliste

Utstyrliste

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

Eigne mål

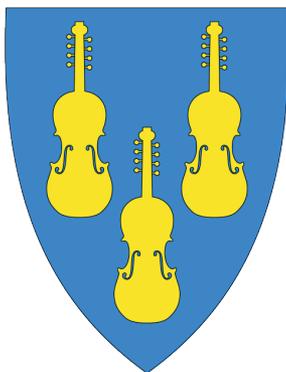

Baklomma

Fagplanen er utarbeidet av kulturskolen i Midt-Telemark
med støtte fra Norsk kulturskoleråd

Midt-Telemark Kulturskule

Besøksadresse: Gullbringvegen 34 (2.etg i Gullbring)

Adresse: Midt-telemark kommune, postmottak 83, 3833 Bø i Telemark

Telefon: 35 05 92 23 / 993 91 171

E-post: gurok@mt.kommune.no/ sverja@mt.kommune.no

Web: www.midt-telemark.kommune.no

